

Феномен Т.Г.Шевченка в контексті сучасних соціокультурних та освітніх процесів: Матеріали IV Всеукраїнської науково-методичної конференції (22-24 травня 2007 року, Сімферополь) / Міністерство освіти і науки; Інститут літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України та ін. — Сімферополь, 2007.

У черговому збірнику матеріалів традиційної шевченківської конференції, яка щорічно проводиться в Сімферополі зусиллями низки організацій, уміщено статті, згруповані за трьома розділами “Т.Шевченко і соціокультурні процеси сьогодення”, “Т.Шевченко і сучасний освітній простір. Проблеми мови”, “Творча спадщина Т.Шевченка й проблеми сучасної педагогіки”. Матеріали збірника доволі неоднорідні за своїм складом і рівнем, проте подекуди містять актуальну інформацію з різних напрямків шевченкознавства. Помітну увагу приділено проблемам викладання творчості Т.Шевченка в загальноосвітній школі. Водночас збірник має першорядне значення для ширення української культури в Кримській автономії з огляду на гострий брак україномовної наукової та навчально-методичної літератури на півострові й може бути цікавий також загальноукраїнській педагогічній спільноті.

О.Боронь

На стику культур: польський та український вірш: Збірник наукових праць. — К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2007. — 215 с.

До збірника ввійшли результати вивчення й інтерпретації віршових форм, їх структури, історичної й видової систематизації та літературної семантики України й Польщі. Автори статей зосередили свою увагу на таких темах: а) історія й теорія українського та польського вірша, зокрема київські поетики XVII-XVIII ст. та представники поетичного авангарду XX ст. двох народів; б) дослідження однакових форм в українському й польському вірші; в) питання перекладу та поліметрії, які розглядаються окремо або у взаємозв'язках. У таких аспектах аналізуються вірші української шкільної драми XVII-XVIII ст., творчість українських і польських романтиків, зокрема Т.Шевченка, А.Міцкевича, Ц.Норвіда, та поетів XX ст.

Лариса Бондар. Три любовні історії Івана Франка. — Дрогобич: Коло, 2007. — 88 с.

У своїй книжці авторка робить спробу заново відгадати сердечні таємниці Івана Франка. Незвичний вибір нею героїнь любовних історій поета та прагнення зняти з нього хрестоматійний глянець. Учені-літератори давно розгадали (за поданням самого автора) імена ліричних героїнь, закодованих у вірші “Тричі мені являлася любов...” із збірки “Зів'яле листя”, упізнали їх в інших поезіях: це Ольга Рошкевич, Юзефа Дзвонковська й Целіна Журовська. Проте в дослідженні Лариси Бондар постає лише одна героїня — Ольга Рошкевич, чий образ, за її словами, “супроводжував Франка з вісімнадцяти років і до кінця днів”. Авторка веде аргументований діалог-полеміку з іншими авторами.

Завдяки власному прочитанню віршів та вмінню вловлювати тони й півтони художнього слова вона часто по-новому висвітлює таємниці Франкового прекрасного і трагічного “кохання без тьми”. Деякі тамниці любовних історій Франка авторка розгадала, до

деяких ледь доторкнулася, про деякі висловила свій здогад. Це оригінальне дослідження з нетрадиційними критичними поглядами на усталені стереотипи заслуговує на особливу повагу.

С.С.

Мар'яна Челецька. Номеносфера поезії Івана Франка (поетика заголовків, присвят, епіграфів) / НАН України, Львівське відділення Інституту літератури (Франкознавча серія. Вип. 9). — Львів, 2007. — 304 с.

Дослідження присвячено розкриттю “номенологічних таємниць” поезії І.Франка. Розкрито природу й характер його поетичного “мислення стилями”, надано увагу ролі читача у процесі пошуку авторових інтенцій, виявлених у назвах, присвятах й епітафіях. Номеносферу лірики досліджено в її дотичності до проблем рецептивної естетики, психології творчості, семіотики й семіології, наратології, текст розглянуто з дотриманням принципів часопросторового, жанротворчого та ейдологічного підходів. Подано зміст поетичних збірок І.Франка, алфавітний перелік заголовків поезій, покажчики термінів, осіб, прозових, драматичних і перекладних творів, наукових праць і рецензій письменника.

Тарас Салига. Франко — Каменярь. — Ужгород: Гражда, 2007. — 128 с.; іл.

Пропонуються статті, надруковані 2006 р. у періодичній пресі як заперечення існуючої тези “Франко — не Каменярь!”, а також уривок статті І.Труша “Іван Франко і наша суспільність” (18 вересня 1912 р., газ. “Діло”). Автор має на меті спростувати фальшиві, на його думку, “концепції франкознавства”.

Юрій Андрухович. Диявол ховається в сири: Вибрані спроби 1999-2005 років / Ред.

А.Мокроусов. Обклад. Т.Масленнікової — К.: “Часопис “Критика”, 2006. — 320 с.

Читачеві представлено новітній есеїстичний доробок Ю.Андруховича (34 есеї), які побачили світ у багатьох українських та зарубіжних збірниках і періодиці (“Дзеркало тижня”, “Критика”, “Потяг 76”, “Столичные новости”, “Gazeta Wyborca”), в антологіях “Europaexpress: Ein literarisches Reisebuch”, Berlin, 2001 та “Ich bin nicht innerlich: Annäherungen an Gottfried Benn”, Klett-Kotta, 2003).

Видання складається з трьох розділів: “Підсвідоме” (“Роман з універсумом”, “Орган, яким люблять”, “...но странною любовью”, “Атлас: Медитації” та ін.); “Геопоетика” (“Shevchenko is OK”, “Трохи далі, ніж дозволяє мова”, “Півжиття плюс-мінус Гессе”, “Кауфман і кайф”, “Готфрід Бен: спроба абетки” та ін.); “Справжні історії однієї Європи” (“Мальборк і хрестоносці”, “Місце зустрічі Gernaschka”, “Оксана Ich liebe Dich”, “Живокост серцевидний” тощо). Завершити хочеться словами з есе “Смерть у Празі”: “Історія не закінчується. Нема краю людським стражданням. Ще не вмерла поезія — а надто та, в якій мовиться не про безглуздя опору, а про опір безглуздю”.

Кур'єр Кривбасу. — 2007. — №216-217 (листопад-грудень).

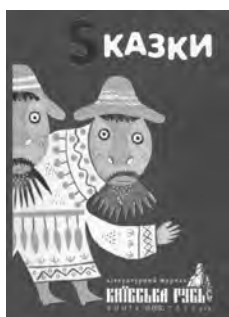
Відкриває С.Яворський есеєм “Найкраще місце на землі”. Проза подана повістями Вал.Шевчука “Син Іуди” та Софії Майданської “Сподіваюся на Тебе” (закінчення), новелами Любомира Сеника, ретро-спогадом Романа Іваничука “Доля”, із “Блокнотів” В.Брюггена, поезія — “Простою речей” (різні записки) Миколи Воробйова, добіркою Леоніда Чернова-Малошийченка (подав Ростислав Мельників),

фрагментом із книги “Політикон” Вол.Цибулька, добіркою із збірки “Собачий ланцюг” Рози Пок-Артманн (пер. з нім. Христини Назаркевич), критика – аналізом українського живопису 60-80-х рр. ХХ ст. Ольги Петрової, “Текстовим ареалом Юрія Андруховича: реалії та інферналії” Яр.Голобородька, “Від Химер до Бережі: в творчому просторі Василя Рубана” Тараса Пастуха, про нову книжку Сашка Ушкалова “БЖД” та “Сьомгу” Софії Андрухович пише І.Бондар-Терещенко, про збірку оповідань Дмитра Кешелі “...І в смерті були твої очі” – Василь Марко. У “Витоках” уміщено статтю Марка Роберта Стеха “Ігор Костецький про Біблію” та про “мітологію” провансальських трубадурів”, а також добірку поезій Езри Павнда “Сестина: Альтафорте” й дослідження І.Костецького про Біблію і трубадурів. На завершення – “Легенди Криворіжжя” та зміст журналу за 2007 р.

Київська Русь. – 2007. – Кн. 9 (XVIII). STOP_Європа.

Пропонується цей номер “не в сенсі – Геть від Європи, а в сенсі: увага, окрім Західної культури й традиції існують ще й інші цивілізації, на розламах яких споконвіку існує наша країна” (Д.Стус, “Із розламав”).

Отже (рубрика “Матриця”), подається фрагмент перекладу Корану, здійснений Михайлом Якубовичем, його есе “Oh, last is East... Репрезентація Корану, або Наша відповідь Кіплінгу” та дослідження Петра Кралюка “Чи міг князь Володимир зробити Русь мусульманською?”; погляд на незнану республіку “Північний (турецький, мусульманський) Кіпр” Сергія Грабара. Поезія представлена іменами Вол.Єрмоленка “Зачини за собою двері”, Бориса Мозолевського “Половецький ідол” (рубрика “Під настрій”), проза – творами Олега Романенка “Вас попереджали!” (рубрика “Заборонена зона”), Віктора Рябчука “Берегелівські злодії (хроніки)” та скульптора Вячеслава Клокова про його творчість – есе Ігоря Гільбо “Майстер”. Відбулася розмова Василя Кузана з Павлом Вольвачем (“Доля стає текстом”). У рубриці “Всяке-такє” – есе Миколи Рябчука “Сарматський експрес”. Прорецензовано книжки О.Забужко “Notre Dame d’Ukraine: Українка в конфлікті міфологій” (“Факт”, 2007) Вірою Агеєвою (“Підхоплення увірваної нитки”), “Сніг” Орхана Памука (Д.Стус), “Подорож на край ночі” Л.-Ф.Селіна (Наталія Литвинова), “Пророк у своїй Вітчизні. Франко та його спільнота (1856-1886)” Ярослава Грицака (Д.Стус). Відбулося знайомство із дніпродзержинським молодіжним літмистецьким клубом “Віварт” (2005), його альманахом для молодих – нині їх близько 20 (проза Марії Дружко, поезія Давида Гоцирідзе, Ії Новицької). На “Питання №1” відповідає Сергій Грабар.

Київська Русь. – 2007. – Кн. 10 (XIX). СКАЗКИ

Відкриває Оксана Плаксієвська – “Шукайте казку”, далі – Богдан Малина “Дюдю”, Юрко Тихий “Крилатий привид”, Сергій Федака “Нове життя старих казок”, Катерина Бабкіна “У мене є Ліза”, Ждана Дідич “Казка”, Олег Ельф “Червона Капелюшка”, Барбара Редінг “Білосніжка і семеро гномів”, Мих.Зіпунов “Казки для Білявки”, Сергій Мисько “Маг-перемаг”, Ольга Деркачова “Кирилова жаба”, “Тонкощі жіночого мазохізму” (“Заборонена зона”). Розмову про казку вели Сергій Іванюк (про свій роман “Лісом, небом, водою”), Віктор Морозов (“Гаррі Поттер та ідея повної українізації”), Юлія Подосельник (“Пошуки дитинності: казка ХХ століття”), Леонтій Костур (“Ілюзія духовності”), Наталка Терлецька (“Мистецтво помирати”). Уміщено драму про людей і тварин “Ромео і Жасмин” Ол.Гавроша. Про поезію Наталки Пасічник “Антологія місяця” пише Маріанна Кіяновська. У “Переобліку” – відгуки на “Поему парадоксів...” В.Агеєвої, “Не червоніючи” Оксани Луцишиної, “Замок” Франца Кафки, “Місцевість знетямлених” Бориса Руденка, “Троєцарствіє” Андрія Шатіліна, “Синдром підсніжника” Ольги Деркачової. Читайте “Листи Олега Коцарева з далеких країв у ще дальші”, “Гамаюн” – із “Книги Бестій” Юрія Винничука, “Зникомі кадри (не)зникомого міста” Миколи Скиби. “Питання №1” – Д.Стус про 14 форум видавців у Львові.

В.Л.

Всесвіт. — 2007. — №9-10.

У рубриці “Новітня література” публікуються притча В.Бикава “Три слова німих”, два оповідання Г.Г.Маркеса із книжки “Дванадцять мандрівних оповідань”, поезія ірландського поета Ш.Тіні. У рубриці “Література ХХ століття” вміщено історичний роман з ведійського життя Р.Саксена “Сома”, п’ять оповідань Е.Вергарна, поезії про Індію Я.Славутича та твори одинадцяти поетів Нової Зеландії. Друкуються також статті Г.Грабовської “Вісімдесят років магічного реалізму”, Я.Кравця “Проза Е.Вергарна: джерела сюжетної колізії”, Д.Дроздовського “Лет Демона”, Н.Назарова “Артур Рембо: “Я винайшов колір голосних!” (Звукосимволічний аспект сонета “Голосівки”)", інтерв’ю Д.Дроздовського з американським поетом-одеситом І.Камінським та його вірші (рубрика “Письменник. Література. Життя”). М.Рябчук виступає з нарисами із “Книги мандрів”, В.Радчук та О.Радчук досліджують проблему перекладу поезії Р.Бернза, Р.Зорівчак рецензує книжку А.С. “Студії одного вірша” (Львів, 2006), С.Азізян розповідає про скарби Вавельської землі, багато цікавого вміщено у рубриці “Новини культури”.

Всесвіт. — 2008. — №11-12.

Черговий номер журналу відкривається рубрикою “Новітня література”, в якій уміщено поезії відомої чилійської поетеси Сесілії Пальма, роман Г.-У.Трайхеля “Загублений”, оповідання Д.Лохірі “Кому яке діло” та М.Пантича “Будинок, який мені завжди сниться”. Поезії Дороті Поп, оповідання Х.Кортасара “Переслідувач”, Б.Маламуда “Чародійне барило”, К.Рансмайра “Перші роки вічності (Гробар із Гальштатта)” та Р.Н.Гюнтекіна “Адвокат” надруковані в рубриці “Література ХХ сторіччя”, поезія Е.А.По — у рубриці “Скарбниця”. У рубриці “Письменник. Література. Життя” публікуються есе Г.Г.Маркеса “Аргентинець, в якого закохався весь світ”; розповідь Д.Дроздовського про присудження літературного Нобеля 2007 року, а також його ж інтерв’ю з британським романістом і літературознавцем Д.Лоджем. У рубриці “Публікації “Всесвіту” друкується стаття Г.Кочура “Століття української Антігони” з передмовою М.Стріхи “Наукова відвага Г.Кочура (з історії однієї неопублікованої статті)”. Рецензенти в цьому номері (Я.Поліщук, Р.Зорівчак, Т.Некряч) приділяють багато уваги новим виданням з теорії і практики перекладу, І.Пасемко розповідає про “круглий стіл”, присвячений українсько-чеським культурним взаєминам, Д.Дроздовський знайомить із думками американських експертів з питань держбезпеки та кібервоєн Д.Арквіллою та Д.Ронфельдом та виступами на “круглому столі” в Києво-Могилянській академії з приводу виходу у світ “Етики для нового тисячоліття” Його Святості Далай-Лами XIV; М.Рябчук виступає з нотатками з “Книги мандрів”.

І.Х.

ЛП

15-17 травня 2008 року у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки (м. Луцьк) відбудеться наукова конференція **“Леся Українка: естетика, поетика, текстологія”** (VI наукові читання). Планується робота за такими напрямками: творчість Лесі Українки в контексті fin de siècle; енциклопедія “Леся Українка”: джерела і теоретико-методологічні засади; поетика, стилістика, віршування; рецепція Лесі Українки: історія і сучасність; проблеми персональної текстології Лесі Українки. Матеріали наукової конференції будуть опубліковані у ваківському збірнику “Леся Українка і сучасність”.

Адреса: 43025, м. Луцьк, проспект Волі, 13, Волинський національний університет ім. Лесі Українки, Науково-дослідний інститут Лесі Українки, Романову С.М. *Тел.:* (8-03322) 48302; *e-mail:* institutLU@univer.lutsk.ua.